

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	IX
ÖZET.....	XI
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

SAĞLIK HUKUKU

1.1.GENEL OLARAK SAĞLIK HUKUKU	5
1.2.SAĞLIK HUKUKUNUN TEMEL KAVRAMLARI	7
1.3. SAĞLIK KURUMLARI.....	14
1.4. İLGİLİ MEVZUAT.....	23
1.5. UYUŞMAZLIK VE ANLAŞMAZLIK KAVRAMLARI	25
1.6. ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YÖNTEMLERİ	27
1.6.1. Uyuşmazlık ve Çözüm Yolları Arabuluculuk / Uzlaşma Tahkim	27
1.6.2. Mini Duruşma	29
1.6.3. Müzakere.....	30
1.6.4. Arabuluculuk	31
1.6.5. Tahkim	32
1.6.6. Uzlaşma	33

İKİNCİ BÖLÜM
ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YOLLARI
SAĞLIK HUKUKU

2.1. GENEL OLARAK	35
2.2. ARABULUCULUK KANUNU VE SAĞLIK HUKUKU	37
2.3. ARABULUCULUK KAVRAMI.....	42
2.3.1. İlgili Kavramlar	42
2.3.2. Arabuluculuk Mevzuatı.....	45
2.3.3. Arabuluculuk Kurumunun Amacı	49
2.4. ARABULUCULUK KURUMUNUN ÖZELLİKLERİ.....	49
2.5. ARABULUCULUK KURUMUNUN SAHİP OLDUĞU İLKELER	50
2.5.1. Genel Olarak.....	50
2.5.2. Arabulucunun Tarafsız Olması	50
2.5.3. Arabulucunun Verdiği Kararın Bağlayıcı Olmaması	51
2.5.4. İradiliğin Esas Olması	52
2.5.5. Arabulucunun Yetkisini Taraflardan Alması	54
2.5.6. Gizliliğin Esas Olması.....	55
2.6. ARABULUCULUĞUN OLUMLU TARAFLARI.....	57
2.6.1. Genel Olarak.....	57
2.6.2. Arabuluculuk Süreci Hızlıdır	58
2.6.3. Arabuluculuk Süreci Ekonomiktir.....	58
2.6.4. Sadece Uzman Kişiler Arabulucu Olabilir	58
2.6.5. Arabuluculukta Taraflar Kendilerini Daha İyi İfade Eder...59	59
2.6.6. Arabuluculukta Kontrol Taraflardadır.....	59

2.6.7. Mahkeme Yükünü Azaltır	60
2.6.8. Her İki Tarafı da Tatmin Sonuçtan Olur	60
2.6.9. Karar Taraflara Göre Verilebilir	60
2.6.10. Arabuluculuk Süreci Gizlidir	61
2.7. ARABULUCULUĞUN OLUMSUZ TARAFLARI	61
2.8. ARABULUCUNUN GÖREVİ VE ÖZELLİKLERİ	62
2.9. ARABULUCULUK YÖNTEMİYLE ÇÖZÜLEBİLECEK UYUŞMAZLIKLAR.....	63
2.9.1. Genel Olarak	63
2.9.2. Tarafların Üzerinde Serbestçe Tasarruf Edebilecekleri İş ve İşlemler.....	65
2.9.3. Üçüncü Kişiler Bakımından	66
2.9.4. Kamu Düzenine Giren Alanlar Bakımından	66
2.9.5. İcra Edilebilirlik Şerhi Bakımından	67
2.10. ARABULUCULUK YÖNTEMİNİN İŞLEYİŞİ	67
2.11. ARABULUCULUK KANUNU KAPSAMINDA ARABULUCULUĞUN SONA ERMESİ VE UZLAŞMA SAĞLANMASI.....	71

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SAĞLIK HUKUKUNDAYA ARABULUCULUK

3.1. GENEL OLARAK	75
3.2. İDARE, HASTA, HEKİM, HASTANE HAKLAR ÇATIŞMA YARGI ÖNCESİ UYUŞMAZLIKTA UYGULANMA	78
3.2.1. Hasta Hakları.....	78

3.2.2. Hasta Yükümlülükleri	83
3.2.3. Hekim Hakları	84
3.2.4. Hekim Yükümlülükleri.....	86
3.3. TIBBİ MÜDAHALE	88
3.3.1. Tıbbı Müdahalenin Unsurları	90
3.3.1.1. Tıbbı Müdahale Yetkili Kişi Tarafından Yapılmalıdır.....	90
3.3.1.1.1. Sağlık Personeli Kavramı	91
3.3.1.1.2. Uzmanlık.....	91
3.3.1.1.3. Yetkisiz Kişilerin Yaptığı Tıbbı Müdahaleler ile Acil Durumlar ve İlk Yardım	93
3.3.1.2. Müdahalede Tıbbi Zorunluluk Bulunması: “Endikasyon Şartı”	94
3.3.1.2.1. Genel Olarak.....	94
3.3.1.2.2. Tıbbi Endikasyon Olmaksızın Yapılan Tıbbi Müdahaleler	98
3.3.1.3. Aydınlatılmış Rıza.....	99
3.3.1.3.1. Aydınlatma	99
3.3.1.3.1.1. Genel Olarak	99
3.3.1.3.1.2. Aydınlatma Çeşitleri	100
3.3.1.3.1.3. Aydınlatılacak Kişi.....	101
3.3.1.3.1.4. Aydınlatma Yükümlüsü.....	102
3.3.1.3.1.5. Aydınlatma Zamanı.....	102
3.3.1.3.1.6. Aydınlatmanın Kapsamı.....	102
3.3.1.3.1.7. Aydınlatmanın Şekli	103
3.3.1.3.1.8. İspat Yükümlülüğü	104

3.3.1.3.1.9. Aydınlatmanın Mümkün Olmaması ve Ameliyat Sırasında Aydınlatma	106
3.3.1.3.1.10. Aydınlatma Zorunluluğunun Bulunmadığı veya Yapılamayabileceği Haller	106
3.3.1.3.1.11. Hukuka Aykırı veya Hatalı Aydınlatma ve Bunun Sonuçları.....	108
3.3.1.3.2. Rıza	108
3.3.1.3.2.1. Genel Olarak.....	109
3.3.1.3.2.2. Rıza Açıklaması.....	109
3.3.1.3.2.3. Rıza Verme Yetkisi	110
3.3.1.3.2.4. Rızanın Kapsamı.....	111
3.3.1.3.2.5. Rıza Gerekmeyen Haller.....	112
3.3.1.3.2.6. Tıbbi Müdahalenin Rızaya Rağmen Hukuka Aykırılığı.....	112
3.3.1.3.2.7. Varsayılan Rıza ve Muhtemel Rıza.....	113
3.3.1.3.2.8. Rızayı Sakatlayan Haller	114
3.3.1.3.2.9. Rızanın Geri Alınması veya Durdurulması.....	114
3.3.1.4. Özenli Tıbbi Müdahale.....	114
3.4. HATALI TIBBİ UYGULAMA (MALPRAKTİS) VE SAĞLIK HUKUKUNDA SORUMLULUK	115
3.4.1. Hatalı Tıbbi Uygulama (Malpraktis)	115
3.4.1.1. Genel Olarak	115
3.4.1.2. Tıbbi Uygulama Hatası (Malpraktis)	117
3.4.1.3. Uygulamada Görülen Tıbbi Uygulama Hataları	123
3.4.2. Tazminat Sorumluluğu	125
3.4.2.1. Genel Olarak	125

3.4.2.2. Hekimin Sorumluluğu	127
3.4.2.2.1. Sözleşmeden Doğan Sorumluluk	128
3.4.2.2.1.1. Doktorun Hukuki Sorumluluğunun Ortaya Çıkması	129
3.4.2.2.1.2. Doktorun Haksız Fiilden Doğan Sorumluluğu.....	132
3.5. SAĞLIK HUKUKU UYUŞMAZLIKLARININ ARABULUCULUK YÖNTEMİNE UYGUNLUĞU	133
3.6. HATALI TIBBİ UYGULAMA (MALPRAKTİS) VE SAĞLIK HUKUKUNDA SORUMLULUK	137
3.6.1. Hatalı Tıbbi Uygulama (Malpraktis)	137
3.6.1.1. Genel Olarak.....	137
3.6.1.2. Tıbbi Uygulama Hatası (Malpraktis).....	139
3.6.1.3. Uygulamada Görülen Tıbbi Uygulama Hataları	144
3.6.2. Tazminat Sorumluluğu	147
3.6.2.1. Genel Olarak.....	147
3.6.2.2. Hekimin Sorumluluğu	148
3.6.2.2.1. Sözleşmeden Doğan Sorumluluk	149
3.6.2.2.2.1. Doktorun Hukuki Sorumluluğunun Ortaya Çıkması.....	150
3.6.2.2.2.2. Doktorun Haksız Fiilden Doğan Sorumluluğu.....	154
3.6.3. İdarenin Hukuki Sorumluluğu	156

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ARABULUCULUK TIBBİ SAĞLIK SIGORTASI
VE UZLAŞMA KAPSAMINDA SAĞLIK HUKUKUNDA
ARABULUCULUĞUN KONUMU

4.1. GENEL OLARAK	163
4.1.1. Sağlık Hizmetlerinin Kötü Uygulanma veya Hiç Uygulanmaması Hata Olması Kapsamında Mali Sorumluluk Sigortası Ve Uzlaşma Arabuluculuk.....	166
4.1.2. Sağlık Hizmetlerinin Uygulanmasında Yaşanan Uyuşmazlıklar Açısından Arabuluculuk Kurumunun Rolü.....	166
4.1.3. Sağlık Tıp İlmi Uygulama Hataları (Tanı Teşhis Tedavi ve Sonraki Devamında Oluşacak) Uyuşmazlıkla Açısından Arabuluculuk Kurumunun Etkileri	168
4.1.4. Sağlık Hukukunda Yargı Öncesi Alternatif Çözüm Olarak Arabuluculuk Mu ya da Uzlaştırma Mı Daha Etkin.....	169
4.1.5. Sağlık Hizmetlerinin Kötü Uygulanma veya Hiç Uygulanmaması Hata Olması Kapsamında Mali Sorumluluk Sigortası Ve Uzlaşma Arabuluculuk.....	171
4.1.6. Sağlık Hizmetlerinin Uygulanmasında Yaşanan Uyuşmazlıklar Açısından Arabuluculuk Kurumunun Rolü.....	171

4.1.7. Sağlık Tıp İlmi Uygulama Hataları (Tanı Teşhis Tedavi ve Sonraki Devamında Oluşacak) Uyuşmazlıklı Açısından Arabuluculuk Kurumunun Etkileri	173
4.1.8. Sağlık hukukunda Yargı Öncesi Alternatif Çözüm Olarak Arabuluculuk Mu ya da Uzlaşturma Mı Daha Etkin.....	174
4.2. SAĞLIK HUKUKU UYUŞMAZLIKLARININ ARABULUCULUK YÖNTEMİNE UYGUNLUĞU.....	175
4.3. SAĞLIK HUKUKU UYUŞMAZLIKLARINDA ARABULUCULUK YÖNTEMİNİN ÖNEMİ	179
4.4. TÜRK SAĞLIK HUKUKUNDA ARABULUCULUĞA İLİŞKİN UYGULAMALAR	183
4.5. İDARE HUKUKUNDA ARABULUCULUK VE SAĞLIK HUKUKU.....	185
SONUÇ	190
KAYNAKÇA	201